



Procedura “Garanții Financiare”

CUPRINS

- 1) **Garanții Financiare: scopul utilizării, în contextul implementării a noului model de piața angro a energiei electrice**
- 2) **Garanții Financiare: depunerea directă pe cont sau garanții bancare?**
- 3) **Formule de calcul**
- 4) **Scrisoare de Garanție Bancară. Generalități, scrisoare-model**

Cadrul legislativ și contractual

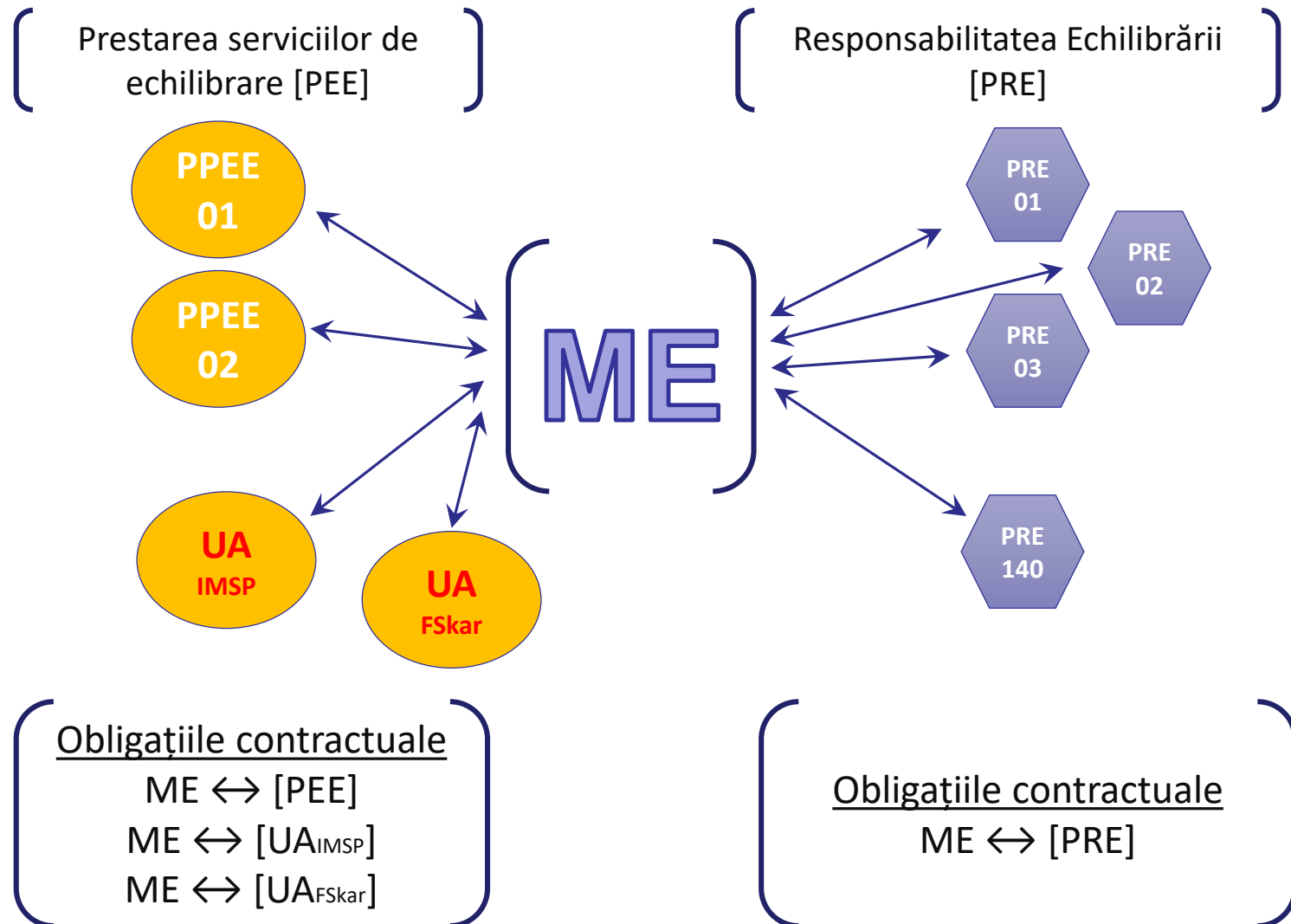
- Procedura “Garanții Financiare” este elaborată de OST tinând cont de prevederile:
 - LEGII nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică;
 - Regulile pieței energiei electrice, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283 din 07.08.2020;
 - Contractul cadru de echilibrare, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 258 din 21.06.2021;
 - Contractul cadru de participare la piața energiei electrice de echilibrare, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 365 din 25.08.2021.

LEGEA nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică

Articolul 83. Participanții la piața energiei electrice

(8) Participanții la piața energiei electrice sunt obligați să efectueze plățile pentru energia electrică și pentru serviciile de care beneficiază, rezultate din tranzacțiile efectuate pe piața energiei electrice, la termenele scadente prevăzute în contractele încheiate dintre părți, precum și să depună garanții financiare în vederea evitării riscurilor de neplată pe piața energiei electrice, în termenele și în condițiile stabilite în Regulile pieței energiei electrice.

Modelul nou al pieței de echilibrare



Tranzacționarea cu OST

[1] Piața internă

- Elaborarea Notei de informare lunară PRE și Notei de informare lunară PEE
 - OST solicită completarea formularului PNM de la OSD (pentru PP în zona sa de responsabilitate)
 - OST efectuează decontarea DEZ, EEE livrate, prețurilor orare pentru luna de calcul
 - OST emite Nota de decontare lunară PRE, Nota de decontare lunară PEE
 - OST / PRE / PEE **emit facturile** reciproc.
- Termen de plata: 7 zile bancare; **penalități în cazul neachitării**

[2] Relații contractuale cu OST ale țărilor vecine

- Obligații contractuale în baza contractelor de acordare a ajutorului tehnic de avarie (se aplică prețurile pieței de echilibrare din UA) >>> **[PENALITĂȚI în cazul neachitării]**
- Obligații contractuale în baza contractelor de compensare a fluxurilor neprevăzute (se aplică prețurile FSkar) >>> **[PENALITĂȚI în cazul neachitării]**

Pentru a efectua obligațiile contractuale pe piața RM și cu OST din țările vecine, **OST necesită instrumente** necesare pentru efectuarea tranzacțiilor în timp, fără aplicarea penalităților

Garanții Financiare: depunerea directă pe cont sau garanții bancare?

- **Experiența țărilor vecine:**

- România – scrisori de Garanție Bancară

- Ucraina – instrument ESCROW

- **Soluții pentru piața RM**

- Depunerea mijloacelor bănești direct în contul OST

- probleme **cu aspecte fiscale**

- acorduri suplimentare între OST – Bancă – PP

- **Utilizarea scrisorilor de Garanție Bancară.**

La etapa inițială, ME propune utilizarea scrisorilor de Garanție Bancară – angajamente irevocabile prin care o bancă garantă își asumă obligația de a plăti Beneficiarului la prima cerere a acestuia în cazul neîndeplinirii de către PP a obligațiilor financiare create în baza Contractului PRE / Contractului PEE

Garanții Financiare: excepții

▪ PP care nu constituie garanție financiară sunt :

- a) PRE care și-a transferat responsabilitatea echilibrării către o altă PRE înregistrată;
- b) Producătorii de energie electrică cu o putere instalată cumulată mai mică sau egală cu 0,05 MW (și care nu a preluat în calitate de PRE alți participanți în componența sa).

Pentru restul participanților la piața angro, garanția financiară constituită de către PP nu poate fi mai mică de 15 000 lei.

Formule de calcul (1)

■ Formula de calcul:

- Formulă unică, aplicabilă pentru toți PP fără discriminare;
- Formulă simplă și clară pentru toți PP;
- Formulă care nu ar permite ambiguități și duble semnificații;
- Formulă care ar îndrepta PP să acționeze în mod corect pe piața angro;
- Formulă care ar putea acopri riscurile potențiale ale OST.

Important:

Formulele de calcul și Garanțiile Financiare nu vor fi aplicate la PP, care au transferat responsabilitatea PRE către alți participanți (responsabili de grupă de echilibrare)

Formule de calcul (2)

- **Formula de bază:**

$$GF_{PP} = W_{DEZ_PP} * P_{DEZ_trim} * (1 + TVA)$$

unde:

P_{DEZ_trim} – prețului mediu a dezechilibrului la nivel de sistem, calculat pe parcursul ultimilor 3 luni;

W_{DEZ_PP} – reprezintă valoarea medie lunară a dezechilibrului cauzat de PP pe parcursul ultimelor 3 luni.

- **Formula propusă de a fi utilizată la etapa inițială:**

$$GF_{PP} = W_L * P_{trim} * (1 + TVA)$$

unde:

P_{trim} – prețului mediu de procurare a energiei electrice reflectat în ultimul Raport trimestrial privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică, publicat de ANRE [<https://anre.md/rapoarte-de-monitorizare-3-73>];

W_L – reprezintă suma algebraică a consumului estimativ lunar de energie electrică și a producerii estimative lunare de energie electrică și se calculează conform formulei:

$$W_L = W_{cons_PRE} + W_{prod_PRE}$$

Valoarea W_L se calculează în baza valorilor medii lunare a consumului și a producerii nete ca medie lunară pe parcursul ultimelor trei luni.

Scrisoarea de Garanție Bancară. Generalități

- **Garanția Financiară sub forma Garanției Bancare de bună plată trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:**
 - a) să fie irevocabilă și achitată necondiționat la prima cerere;
 - b) să menționeze în mod expres că este emisă în favoarea Î.S. “Moldelectrica”, în calitate de Beneficiar
 - c) să fie cu durata de valabilitate nu mai puțin de 6 luni;
 - d) să fie în lei moldovenești, și în cuantumul stabilit de Î.S. “Moldelectrica” în baza “Procedurii GF”;
 - e) să fie supusă Regulilor Uniforme pentru Garanțiile la Cerere, a Camerei Internaționale de Comerț – Paris, Publicația nr. 758, ultima ediție în vigoare.

Scrisoarea de Garanție Bancară. Scrisoare-model

GARANȚIE BANCARĂ DE BUNĂ PLATĂ nr. _____

Suntem informați că (*denumirea si adresă deplină PP*) (în continuare Ordonator) a încheiat/urmează să încheie un Contract cadru de echilibrare cu IS MOLDELECTRICA, în conformitate cu Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică și Hotărârea ANRE nr. 283 din 07.08.2020 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice, (numit în continuare „Contract”).

Suplimentar, noi înțelegem, că este necesară prezentarea unei garanții financiare sub forma unei garanții bancare de bună plată pentru asigurarea îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor contractuale de către Ordonator.

La cererea Ordonatorului, prin prezenta, noi, (*denumirea și adresa juridică a băncii comerciale*), ne angajăm irevocabil și necondiționat să vă plătim orice sumă sau sume până la concurența celei de _____ (*suma garanție în cifre și cuvinte*) la primirea primei cereri de plată din partea Dvs., prin care declarați că Ordonatorul nu îndeplinește una sau mai multe obligații conform Contractului, fără discuții sau clarificări și fără necesitatea de a demonstra sau arăta temeiurile sau motivele pentru cererea Dvs. sau pentru suma indicată în aceasta.

Prezenta garanție este valabilă până la data de _____ și se stinge în întregime și în mod automat în cazul în care cererea Dumneavoastră scrisă nu parvine la oficiul nostru indicat mai sus până la aceasta dată.

Valoarea totală a garanției va fi redusă cu fiecare plată efectuată de noi în cadrul acesteia.

Prezenta garanție este supusa legislației Republicii Moldova și Regulilor Uniforme pentru Garanții la Cerere ale Camerei Internaționale de Comerț din Paris, publicația nr. 758, ediția 2010.

Mulțumesc

Contacte:

EIC

Înregistrarea PRE

Înregistrarea participanților la PEE

Garanții Financiare

Sistemul Informațional

lio@moldelectrica.md

pre@moldelectrica.md

pee@moldelectrica.md

gf@moldelectrica.md

helpdesk@moldelectrica.md